

การวิเคราะห์ผลกระทบด้านเศรษฐกิจจากนโยบายการเปิดตลาดสินค้าโคนมและผลิตภัณฑ์นม ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย (Thailand-Australia Free Trade Agreement) และ ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นไทย-นิวซีแลนด์ (Thailand - New Zealand Closer Economic Partnership : TNZCEP)

วราจคณา โตรส¹⁴

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบด้านเศรษฐกิจของไทย ภายหลังจากเปิดตลาดผลิตภัณฑ์นมภายใต้ความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย(TAFTA : Thailand Australia Free Trade Agreement) และ ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นไทย-นิวซีแลนด์ (Thailand - New Zealand Closer Economic Partnership : TNZCEP) ในส่วนของการเปิดตลาดผลิตภัณฑ์นมของไทย โดยเริ่มจากการการวิเคราะห์รูปแบบการเปิดตลาดภายใต้ข้อตกลง การบริหารจัดการการเปิดตลาดโดยภาครัฐ พิจารณาการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามที่กำหนดในกรอบแนวคิดการศึกษา โดยกำหนดกรอบเวลาซึ่งใช้ปีที่มีการเปลี่ยนแปลงอัตราอากรภายใต้ข้อตกลงเป็นเกณฑ์ในการแบ่งช่วงเวลาเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น แบ่งเป็น 4 ช่วงคือ ช่วงก่อนเปิดเขตการค้าเสรี (พ.ศ. 2544-2547) ช่วงเปิดเขตการค้าเสรีระยะแรก (พ.ศ. 2548-2553) ช่วงเปิดเขตการค้าเสรีระยะที่สอง (พ.ศ. 2554-2558) และ ช่วงเปิดเขตการค้าเสรีระยะที่สาม (พ.ศ. 2559-2561) รวมทั้งการวิเคราะห์สมดุลงการผลิตการตลาดนมและผลิตภัณฑ์ของประเทศไทย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์

ผลการศึกษาพบว่า (1) ปริมาณนำเข้าผลิตภัณฑ์นมทั้งหมดปรับเพิ่มขึ้นนับตั้งแต่เปิดเขตการค้าเสรีในปีพ.ศ. 2548 โดยการนำเข้านมผงขาดมันเนยและนมผงเต็มมันเนยปรับเพิ่มขึ้นในช่วงเปิดเขตการค้าเสรีระยะสองและระยะสาม (2) ปริมาณการผลิตน้ำนมโคของไทยขยายตัวอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เปิดเขตการค้าเสรี เนื่องจากการขยายฝูงแม่โครีดนม ด้านการแปรรูปมีการขยายตัวในทิศทางเดียวกับการผลิตน้ำนมโค (3) ปริมาณส่งออกผลิตภัณฑ์นมปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่เปิดเขตการค้าเสรี และมีการเติบโตอย่างมากในช่วงเปิดเขตการค้าเสรีระยะที่สอง โดยประเทศกลุ่มอาเซียน 9 ประเทศ เป็นกลุ่มลูกค้าหลัก (4) ดัชนีรายได้สุทธิของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมไทยปรับเพิ่มสูงขึ้นจากปีฐานต่อเนื่องในช่วงเปิดเขตการค้าเสรีระยะสอง ส่วนค่าสัดส่วนราคาน้ำนมต่อต้นทุนอาหารสัตว์ ที่แสดงความสามารถของรายได้ในการจ่ายค่าอาหารชั้น มีค่าลดลงจากราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่ปรับเพิ่มขึ้น (5) การวิเคราะห์สมดุลงการผลิตน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม อุปทานน้ำนมโคของออสเตรเลียมีการเปลี่ยนแปลงลดลง ส่งผลให้การใช้น้ำนมเพื่อแปรรูปลดลง และปริมาณการผลิตของผลิตภัณฑ์นมลดลงตามลำดับ ในขณะที่ประเทศนิวซีแลนด์มีอุปทานน้ำนมโคเพิ่มขึ้นเนื่องจากการเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงของแม่โคให้นม สร้างโอกาสทางการตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์นม สามารถเพิ่มส่วนแบ่งการตลาด ตลาดเนยแข็งของไทยมีความสำคัญกับประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์เพิ่มขึ้น อุปทานน้ำนมโคของไทยปรับเพิ่มขึ้น ปริมาณส่งออกผลิตภัณฑ์นมขยายตัวเพิ่มขึ้น

คำสำคัญ : ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ การเปิดตลาด การเปิดเขตการค้าเสรี สินค้าโคนมและผลิตภัณฑ์นม

ทะเบียนวิชาการเลขที่ : 62(2)-0211-076

¹⁴ กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์

Abstract

Economic impact analysis from the policy on the opening of dairy cows and dairy products Under the Thai-Australia Free Trade Agreement (Thailand-Australia Free Trade Agreement) and Thailand-New Zealand Closer Economic Partnership (TNZCEP)

Warangkana Toros ^{1/}

The objective of this research was to study the economic impact to Thailand after the opening of the dairy market under the Thailand-Australia Free Trade Agreement and the closer partnership agreement, Thailand - New Zealand Closer Economic Partnership: TNZCEP. These were started to analyse the open market model and management of market opening by the government sector. Considered changes in variables as defined in the educational concept framework by setting the time frame in which the year that the duty rate changes under the agreement was the criteria for dividing the time period to study the changes that occur in 4 periods, i. before the opening of the free trade zone (2001- 2004) ii during the first phase of the free trade zone (2005-2010) iii.during the second phase of the free trade zone (2011-2015) and during the third phase of the free trade zone (2016-2018) including the analysis of Production Supply and Distribution on Milk and Dairy Product in Thailand, Australia and New Zealand

The results of the study (i) quantity of Import dairy products after TAFTA and TNZCEP had been increased since the opening of the Free Trade Area in 2005, Skim Milk Powder and Whole Milk Powder had been increased since the second and third term free trade zones (ii) The amount of Thai cow milk production had been continued to grow since the opening of the Free Trade Area as the expansion of the dairy cow herd and processed milk sector were expanded in the same direction as cow milk production (iii) The volume of dairy products had increased continuously since the opening of the Free Trade Area and the rate of growth has increased considerably during the opening of the second free trade zone, ASEAN countries(9) were the main customers (iv) The net income index of Thai dairy cow farmers increased from the base year continuously during the opening of the second free trade zone. Milk Feed Price Ratio that shows the ability of income to pay for feed has decrease as feed raw materials price was increase (v) Australia's cow milk supply had changed as the reduced use of cow milk for processing and the amount of of dairy products decreased respectively While cow milk supply of New Zealand was increased due to increasing production efficiency of cows milk which create market opportunities for dairy products and increase market share. Thai cheese market was more important to Australia and New Zealand. Thai cow milk supply had been increased and the amount of Thai dairy product exports was increased respectively

---

Registered No. : 62(2)-0211-076

^{1/}Division of Livestock Extension and Development